

Förslag A 1964/UVN
Behandlas i Utskottet för välfärd i Norden

Betänkning över medlemsförslag om nordiskt samarbete mot rasism och annan extremism

Utskottet för välfärd i Norden föreslår att Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna

- att söka nya verktyg för att motarbeta rasism och annan extremism, och
- att ta fram en plan/planer för hur regeringarna följer upp rekommendationerna i rapporten om högerextremismens utveckling i Norden från 1918 till idag, samt återrapporterar om detta till NR inom de närmaste 12 månaderna.

Utskottet för välfärd i Norden föreslår också att Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

- att ordna en konferens tillsammans med de självständiga diskrimineringsombudsinstitutionerna i Norden.

Bakgrund

Rasistisk politisk retorik har blivit allt vanligare i den nordiska samhällsdebatten. Mycket av till exempel invandrarkritiken är färgad av rasism och diskriminering. Det har även blivit ett vanligt fenomen att i sociala medier utpeka och skuldbelägga synliga minoriteter, för samhällseliga problem utan att beakta forskningsresultat tex i källan till utsatthet, asocialt beteende eller kriminalitet. Rasism och diskriminering drabbar på särskilt sätt kvinnor vars utrymme i samhället kringskärs. För barnen ger det stor otrygghet och kan ge svåra spår långt framöver.

För att motarbeta rasism och misogyni behöver vi öka vår kunskap och förståelse om rasistiska och även misogyniska trender och strukturer i Norden. Politikerna bär ett speciellt ansvar för att tilliten såväl mellan invånargrupper som till olika samhällsinstitutioner och fri media inte raseras.

Nordiska ministerrådet har tidigare låtit göra undersökningar om högerextremism och incel-kulturen i Norden. [Den senaste utredningen](https://www.norden.org/sv/news/ny-rapport-synar-hogerextremismen-i-norden-fran-1918-till-i-dag)¹, som handlar om högerextremismens utveckling i Norden från 1918 till i dag, är utkommen i mars 2023. Det vore på sin

¹ <https://www.norden.org/sv/news/ny-rapport-synar-hogerextremismen-i-norden-fran-1918-till-i-dag>

plats att fortsätta se på den praktiska dimensionen och implementering av arbetet mot rasism och diskriminering.

Vi har väldigt långtgående likadana strukturer och liknande lagstiftning i de nordiska länderna för att motarbeta rasism och främja likabehandling samt jämställdhet.

Det är dags att samla erfarenheterna från de centrala institutionerna för en diskussion tillsammans med nordiska beslutsfattare om nuläget och för att dela god praxis – vilka är de mest effektiva verktygen att förebygga rasism och misogyni?

Och vad blir slutresultatet för den nordiska demokratin och yttrandefriheten om den nuvarande trenden fortsätter och allt fler invånargrupper känner sig så utsatta eller sårbara att de inte längre vill delta i samhällsdebatten?

Utskottets synpunkter

Udvalget ønsker at gå videre med medlemsforslaget og understreger vigtigheden af at anvende den viden og de anbefalinger, der fremgår af rapporten.

Mariehamn, den 17. september 2024

Eva Lindh (S)

Anna-Kristiina Mikkonen (sd)

Solveig Vitanza (A)

Truls Vasvik (A)

Annette Holmberg-Jansson (MSÅ)

Johan Hultberg (M)

Maaret Castrén (saml)

Svein Harberg (H)

Eva Biaudet (sv)

Guðmundur Ingi Kristinsson (Flf)

Johan Dahl (sb)

Liz Mattsson (Sp)

Jette Gottlieb (EL)

Tobias Drevland Lund (Rødt)

Reservation

Nordisk Frihed ønsker *ikke* at gå videre med forslaget, idet gruppen finder, at forslaget har entydig slagside mod "højreekstremisme" og dermed udelader andre former for ekstremisme såsom den, der udgår fra dele af det muslimske miljø og venstrefløjen, herunder antisemitiske ytringer i forbindelse med konflikten mellem Israel og Hamas eller deciderede fysiske angreb på herboende jøder. Nordisk Frihed har tidligere efterlyst en balance i forslaget, men dette ønske er ikke blevet imødekommet.

Mariehamn, den 17. september 2024

Mikkel Bjørn (DF)